

**Тетяна Лушней**  
студентка гр.ФФ-21,  
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

## **ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ЗЕЛЕНОГО ФІНАНСУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

У сучасному світі, з виникненням глобальних економічних, екологічних та соціальних викликів, які потребують нагального вирішення, забезпечення сталого розвитку стає пріоритетом для держав та міжнародних організацій, метою якого визначається задоволення поточних потреб суспільства без шкоди для майбутніх поколінь. Це потребує, насамперед, дослідження, розробки та фінансування проєктів, спрямованих на збереження ресурсів і захист довкілля.

В умовах війни та безпекових ризиків в Україні безперервно постають масштабні екологічні проблеми. Зокрема, за оцінками українського Міністерства захисту довкілля, збитки, завдані екології України, сягають приблизно 60 млрд. доларів. Воєнні дії призвели до численних лісових пожеж, забруднення води, повітря та ґрунтів, руйнування інфраструктури і втрати біорізноманіття, а заміновані осередки зайняли 67 000 км<sup>2</sup> території, яку необхідно очистити для подальшої безпечної життєдіяльності [2; 3].

Таким чином, екологічні виклики для нашої держави стають як ніколи актуальними, що робить залучення інноваційних інструментів зеленого фінансування важливою умовою сталого розвитку. У цьому контексті слова науковця С.І. Юрія влучно підкреслюють: «Стале соціально-економічне зростання в Україні може бути досягнуте тільки на інноваційній основі при активному використанні сучасних науково-інноваційних розробок та їх належному фінансовому забезпеченні» [1].

Зелене фінансування здійснюється через різноманітні інструменти, зокрема «зелені» облігації. У наукових дослідженнях підкреслюється, що вони є ефективним способом залучення капіталу для реалізації проєктів, що відповідають екологічним стандартам і сприяють зменшенню негативного впливу на довкілля. Поряд із «зеленими» облігаціями активно використовуються екологічні кредити та гранти, що сприяють запуску ініціатив у сфері відновлюваної енергетики, енергоефективності та управління відходами. Важливою є також підтримка міжнародних фінансових установ, таких як Світовий банк і Європейський банк реконструкції та розвитку, що активно фінансують ініціативи у напрямку сталого розвитку, відкриваючи нові можливості для економіки України.

За підтримки «зелених» інвестицій може зрости також і енергетична незалежність України, завдяки розвитку відновлюваної енергетики та зниженню залежності від імпортованих енергоресурсів. Як підкреслюють у дослідженнях Центру Разумкова, перехід до зелених інструментів фінансування здатен не лише покращити енергетичний баланс країни, але й створити

передумови для формування стійкої економічної системи, що інтегрована в глобальні процеси [4].

Проте розвиток зеленого фінансування в Україні зіштовхується з певними викликами. Серед них – обмежений доступ до капіталу, недостатньо розвинена інфраструктура для підтримки екологічних проєктів та низька обізнаність інвесторів щодо довгострокових переваг зелених інвестицій. Для активного впровадження зеленого фінансування в даних умовах можна розглянути можливість створення державного фонду сталих інвестицій, запровадження податкових пільг для компаній, що інвестують у відновлювані джерела енергії, а також використання краудфандингових платформ, де громадяни можуть вкладати кошти в локальні екологічні проєкти.

Використання міжнародного досвіду та необхідних ресурсів дає змогу Україні просуватися в напрямку сталого розвитку за допомогою ефективного комплексного підходу. Таким чином, інструменти зеленого фінансування мають значний потенціал розвитку в Україні, сприяючи екологічній безпеці, економічній стабільності та соціальному добробуту. Впровадження стійкої політики зеленого фінансування може стати важливим кроком для післявоєнного відновлення та формування нової моделі економіки, що базується на екологічних принципах та інноваційних рішеннях, роблячи її конкурентоспроможною в глобальному масштабі.

#### **Список використаних джерел:**

1. Юрій С., Кравчук Н. Чому новітня парадигма економічного розвитку?.. *Вісник ТДЕУ*. 2006. Т. 5, № 1. С. 9–19.
2. The Environmental Impact of the Conflict in Ukraine: A Preliminary Review. *UNEP - UN Environment Programme*. URL: <https://www.unep.org/resources/report/environmental-impact-conflict-ukraine-preliminary-review> (дата звернення: 03.11.2024).
3. After Two Years of War, Ukraine Sees Deepening Environmental Wound. *Yale E360*. URL: <https://e360.yale.edu/digest/ukraine-war-environment-2024> (дата звернення: 03.11.2024).
4. Ukraine's renewable energy sector before, during and after the war. *Центр Разумкова*. URL: <https://razumkov.org.ua/en/articles/ukraines-renewable-energy-sector-before-during-and-after-the-war> (дата звернення: 03.11.2024).

**Анастасія Петрик**

студентка гр. ПФМ-51

Тернопільський національний технічний університет  
імені Івана Пулюя, м. Тернопіль

#### **ДЕЯКІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ В УМОВАХ ВІЙНИ**

Воєнні дії, що тривають на території України, призводять до поглиблення економічної, гуманітарної й екологічної криз. Бомбардування, руйнування